

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2017

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 8

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *հ*.

- 1) աշխար-իկ, խոր-ուրդ, հեղ-եղուկ, շնոր-ել
- 2) արհամար-ել, հայթ-այթել, խոնար-, ընդ-անուր
- 3) քամա-րել, նշխար-, սուր-անդակ, ընդ-ուպ
- 4) նախագա-, ար-ավիրք, հոպ-ուպ, շնոր-ք

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում *իռ*.

- 1) բրաբ-ն, հետ-տն, մեղալ-ն, տրիլ-ն
- 2) Նապոլ-ն, ռադ-, ակորդ-ն, արդ-ք
- 3) ամբ-ն, թ-րեմ, միլ-ն, Տոկ-
- 4) լեզ-ն, Բյուզանդ-ն, գիլ-տին, մարմար-ն

3 Շարքերից քանիստ՞ում ուղղագրական սխալ կա.

- հապշտապ, ջրարքի, սփրթնել, հուսախար
- անոթ, բացօթյա, նախորոք, հոդս ցնդել
- խոչընդոտ, ակնթարթ, մթնկա, ինքնըստիներյան
- խարխաբել, քամելեոն, շրջագայություն, օձիք

- 1) երեքում
- 2) ոչ մեկում
- 3) մեկում
- 4) երկուսում

4 Ո՞ր շարքի բառերի և բառաձևերի բոլոր վանկերն են բաց.

- 1) շաքարաջրի, շաղափելու, ողորմելի, հեռանայի
- 2) նշանացի, նորատի, ճրագակալի, նորոգելու
- 3) նավաստի, նեղանալու, նպարեղենի, շահամոլի
- 4) նիհարելու, նռնաքարե, շարունակելի, հայեցի

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ.

- 1) պատատուկ, պատնեշ, պարիսպ, պատ
- 2) քամահրել, վատաբանել, դժգոհել, նախատել
- 3) չարախոսել, բամբասել, գրպարտել, կեղեքել
- 4) պաղատել, թախանձել, խնդրել, աղաչել

6

Ո՞ր շարքի *ոչ* բոլոր բառազույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) պատվարժան-անարգ, գեղատեսիլ-անհրապույր, եղեմ-դժոխք
- 2) վճիտ-պղտոր, նենգ-ժպտաղեմ, հնարամիտ-անճար
- 3) համերաշխ-գժտված, առինքնող-վանող, օրինաչափ-պատահական
- 4) պիղծ-սուրբ, գաճաճ-բարձրահասակ, ջրարբի-անջրդի

7

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն *չկա*:

- 1) **աղորիք** – հացահատիկ աղալու մեքենա, **նյութել** – որևէ դավանության հետևել
- 2) **աղանդ** – տվյալ եկեղեցու դավանանքից շեղվող ուսմունք, **արոք** – հող հերկելու գործիք
- 3) **վարուժան** – արու թռչուն, **շառափ** – կտրող գործիք
- 4) **մորի** – մորենու պտուղը, **դիպակ** – որևէ ստեղծագործության հատված

8

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ համապատասխանում տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները:

- ա. տատասկ
բ. հյուլե
գ. սկահակ
դ. բալասան
ե. խորշակ

1. տաք քամի
2. զանազան ծաղիկներից ստացվող բուժիչ հյութ
3. փշոտ տերևներով խոտաբույս
4. նվազագույն մասնիկ

- 1) ա-3, բ-4, դ-2, ե-1
- 2) ա-3, գ-1, դ-2, ե-3
- 3) ա-2, բ-1, դ-4, ե-3
- 4) ա-2, բ-1, գ-3, ե-1

9

Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ կա:

- 1) համերգավարներ, ոտնաձայներ, ճարտասաններ, այտուկրեր
- 2) քարայրեր, ուղեծրեր, սկիզբեր, հանցապարտներ
- 3) փայտահատներ, ընչացքներ, վերնախավեր, գինեգործներ
- 4) գրաշարներ, երկրապահներ, պատճեններ, շարասյուներ

10

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Ծերուկ զինվորս քեզ կասեմ մի բան. հողն է քո ուժը, ոչ թե սին ոսկին:
- 2) Վռագ անցան երագ, մուրագ, ու չհասա ոչ մեկին,
Կյանքս թեթև տանուլ տված գրագ եղավ, անց կացավ:
- 3) Հե՛յ ագահ մարդ, հե՛յ անգոհ մարդ, միտքդ երկար, կյանքդ կարճ....
- 4) Աշխարումս ախ չիմ քաշի, քանի վուր ջան իս ինձ ամա....

11

Ո՞ր նախադասության մեջ անկանոն բայ չկա:

- 1) Կարելի է ասել, որ խանութում կամ տանը նրան ուրախ տրամադրության մեջ կհանդիպեիր միայն այն ժամանակ, երբ առևտուրը հաջող էր անցել:
- 2) Երբ նա ճանապարհվում էր Ռուսաստան, իմ գործերը բազմապատկվում էին, և ես դառնում էի լիակատար կառավարիչ:
- 3) Կիրակի երեկոները Մակար աղան սովորություն ուներ եկեղեցու ջահերից մեկը վառելու, եկեղեցու դռանը կանգնելու և աղբատների ձեռքին մի-մի սև փող դնելու:
- 4) Ինձ թվում էր, որ նա այդ ժամանակ թեթևություն էր զգում. կարծես ուսերից ընկնում էր մի ահագին ծանրություն:

12

Ո՞ր շարքի բոլոր բայերն են սոսկածանցավոր:

- 1) համընկնել, փախչել, պրծնել, մոտենալ
- 2) երկնչել, սառչել, հզորացած, պարծեցել
- 3) կմտնենք, հագել է, ունեցած, կանգնել
- 4) օտարացած, հանգավ, կառչելու, դիպել է

13

Ո՞ր նախադասության ընդգծված բառը մակբայ չէ:

- 1) Կարտոֆիլը հետիոտն գառիվերը բարձրացնելը **խսկապես** անմտություն է, որովհետև գառիվերի գլխին կարտոֆիլ կա ցանված:
- 2) Ամիսներ շարունակ նա փնտրում էր իր կորցրած հեծանիվը, մինչև **վերջնականապես** համոզվեց, որ գտնելու ոչ մի հույս չկա:
- 3) Գիշերը **մշտապես** հավաքվում են գյուղի կատուները, և նրանցով կարելի է հաշվել, թե քանի ծուխ ունի Անտառամեջ գյուղի տերտերը:
- 4) Իսպաներենն ու պորտուգալերենը **հիմնավորապես** սովորել-յուրացնելուց հետո նա անցավ արևելյան լեզուների ուսումնասիրությանը:

14

Ո՞ր նախադասությունն է բարդ:

- 1) Բաց սարերի, բացատավոր անտառների, արևոտ լանջերի, աշնան մաքուր արևի տակ ելևէջող մեր հին երկրի պատկերի առջև իմ սիրտը բացվեց:
- 2) Ուշ երեկոյան տուն վերադառնալուց հետո պառկեց անկողնու վրա:
- 3) Ծիծաղող Սոնան նստել է առվի եզրին՝ ոտքերը դրած ջրի մեջ:
- 4) Դուրսը՝ աշնան արևի մեջ, մի ծիտ գտել էր մի հատիկ սալոր և կտցահարում էր՝ հրճվանքից պայթելով:

15

Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- 1) Եվ լույսը բացվեց, քարը պար եկավ:
- 2) Դեպի երկի՛նք պիտի գնամ, դեպի եզերքը Ամենտի:
- 3) Միրո հակառակն ամենևին էլ չսիրելը չէ:
- 4) Ա՛նց են կենում հիմա օտար քաղաքների ճանապարհով:

16

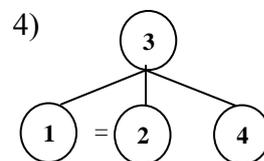
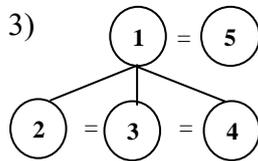
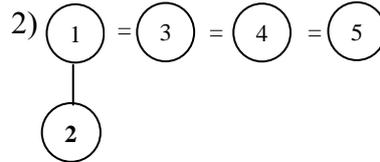
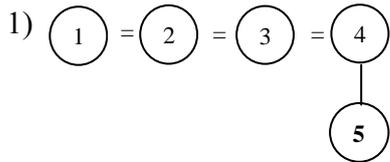
Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը հանգման անուղղակի խնդիր:

- 1) Ռուբենն այդպես էլ չհասավ **ոչ մեկին...**
- 2) **Բոլորին** սիրում էր անխտիր:
- 3) Հետո իր **հարազատներին** այլևս չտեսավ:
- 4) Երեկոյան թերթում էր օրվա **մամուլը**:

17

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Երբ գրկում էի նրան՝ այդ նազելի էակին, և նայում լեռնային աղբյուրների նման նրա վճիտ աչուկների մեջ, տեսնում էի, որ այնտեղ մի թախծալի, երագուն կարոտ կա:

18

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:

- 1) Սարդարապատում հայ ժողովուրդը միասնական պայքարի դուրս եկավ:
- 2) Ամեն ոք ցանկանում էր հնարավորինս շատ տեղեկություն ստանալ:
- 3) Ո՛չ Սմբատը, ո՛չ մյուս որդիները իրավունք չունեին իրենց բաժին ժառանգությանը տիրանալու, եթե չկատարեին հոր պատվիրանները:
- 4) Շիրվանզադեի պարթև հասակը, հպարտ կեցվածքը այդ վայրկյանին մի տեսակ անշուք թվաց:

19

Ուղղակի խոսքի փոխակերպման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- Ես առողջությունս չեմ կորցրել, ոչ էլ կարողությունս, - պատասխանում է ձեզ վաճառականը և ավելացնում է, - այսօր համբերեք, վաղը կպատմեմ, և ամեն ինչ կհիմանաք:

- 1) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ, որ ինքն իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ էլ իր կարողությունը, և ավելացնում է, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կհիմանաք:
- 2) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ ու ավելացնում, որ ինքը իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ էլ իր կարողությունը, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կհիմանաք:
- 3) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ, որ ինքը իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ էլ իր կարողությունը, և ավելացնում է, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կհիմանաք:
- 4) Վաճառականը պատասխանում է ձեզ, որ նա իր առողջությունը չի կորցրել, ոչ էլ իր կարողությունը, և ավելացնում է, որ այսօր համբերեք, վաղը կպատմի, և ամեն ինչ կհիմանաք:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Աղջիկը հեռանում է՝ բարակ մեջքը թեքած կժի ծանրության կողմը, ու թվում է՝ նրա ուսերն անգոր են պահելու այդ ծանր կուժը՝ աղջկական երազներով ու հույզերով լցված:
- 2) Անկողնում պառկած՝ կարդում են, և գրքի էջերից ինչ-որ միտք հիշեցնում է ինձ իմ մորը՝ վաղուց աշխարհից հեռացած և օտար ավերում դեգերող եղբորս:
- 3) Լինելով չափից դուրս անմիջական բնավորության տեր, ունենալով զգայուն հոգի՝ աղջիկը չէր կարողանում կեղծել իրեն, և նստել էր՝ ատամներն իրար սեղմած, տխուր:
- 4) Բայց մի քանի րոպե չանցած՝ կանգ առավ սարսափած. նրան թվաց, թե երկու կին, թև թևի տված, շտապում են հասնել իրեն:

21

Բառերի և բառակապակցությունների տեղադրման ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

«Թէպէտ եւ եմք ածու փոքր եւ թուով յոյժ ընդ փոքրու ..... եւ ..... եւ ընդ այլով յոյով անգամ ..... թագաորութեամբ, սակայն բազում գործք արութեան գտանին գործեալ եւ ի մերում աշխարհիս եւ .....»:

(1. արժանի գրոց հիշատակի, 2. զօրութեամբ տկար, 3. սահմանեալ, 4. նուաճեալ)

- 1) 1, 2, 3, 4
- 2) 4, 2, 3, 1
- 3) 4, 1, 3, 2
- 4) 3, 2, 4, 1

22

Ո՞ր շարքի բոլոր գրողներն են ստեղծագործել 19-րդ դարում:

- 1) Մուրացան, Ալ. Շիրվանզադե, Ակ. Բակունց
- 2) Հովհ. Թումանյան, Նար-Դոս, Գ. Մահարի
- 3) Սայաթ-Նովա, Խ. Աբովյան, Րաֆֆի
- 4) Հ. Պարոնյան, Մ. Նալբանդյան, Պ. Դուրյան

23

Մուրացանի «Գևորգ Մարգպետունի» պատմավեպի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ:

- 1) Թագուհուն թագավորի հետ հաշտեցնելու, ապստամբ բոլոր իշխաններին դարձի բերելու Գևորգ Մարգպետունու բոլոր ջանքերը պսակվում են հաջողությամբ:
- 2) Աշոտ Երկաթը սիրել էր Ասպրամին, բայց պետական շահի թելադրանքով ամուսնացել Սահականույշի հետ:
- 3) Ասպրամի ինքնասպանությունից հետո Յլիկ Ամրամը հեռանում է հայրենիքից:
- 4) Գևորգ Մարգպետունին չի ընդունում Աշոտ Երկաթի վարքագիծը, բայց ծառայում է նրան որպես երկրի թագավորի:

24

Տողերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

- ա. Ջիս կը պահես դողդողալով
- բ. Դարձյալ խորքիդ մեջ խըռով
- գ. Ջի թ' հովե մ' ալ խորշումիս
- դ. Լըճակ, դու ես թագուհիս

- 1) ա, բ, դ, գ
- 2) գ, դ, բ, ա
- 3) դ, գ, բ, ա
- 4) ա, բ, գ, դ

25

Ո՞ր պնդումն է սխալ Բաֆֆու «Մամվել» պատմավեպի հերոս Մերուժան Արծրունու վերաբերյալ:

- 1) Մերուժանը մերժվում է Ռոմիզդուխտից՝ արժանանալով նրա արիամարհանքին:
- 2) Դավաճան Մերուժանին ներում է միայն մայրը, երբ որդուն դարձի բերելու անհաջող պատգամախոսությունից վերադարձածները հայտնում են, որ նա հիվանդ է:
- 3) Մերուժան Արծրունին թագավորական գահին է ձգտում նաև պարսից արքայի քրոջ՝ Ռոմիզդուխտի սիրուն արժանանալու համար:
- 4) Հարազատ ընտանիքը երես է թեքում Մերուժան Արծրունուց՝ ապարանքի մուտքի դռները փակելով նրա առաջ:

26

Ո՞ր շարքում են միայն Միքայել Նալբանդյանի երկերը:

- 1) «Ազատություն», «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն», «Մանկության օրեր», «Երկրագործությունը որպես ուղիղ ճանապարհ»
- 2) «Իտալացի աղջկա երգը», «Մանկության օրեր», «Ապոլլոնին», «Վազող ջրին»
- 3) «Ոսկեհանդերձ եկար», «Ազատություն», «Երկու տող», «Մանկության օրեր»
- 4) «Ազատություն», «Երկու տող», «Մանկության օրեր», «Ասպետի սերը»

27

Ի՞նչ ավարտ է ունենում Նար-Դուսի «Նեղ օրերից մեկը» պատմվածքը:

- 1) Հուսահատության ծայրակետին հասած Պատրիկյանը շարունակում է ապրել ծանր պայմաններում:
- 2) Պատրիկյանը լրագրի քարտուղարից պարտքով հինգ ռուբլի է վերցնում՝ բնակարանի վարձը վճարելու համար:
- 3) Պատրիկյանը, չկարողանալով վճարել բնակարանի վարձը, հեռանում է քաղաքից:
- 4) Գրախանութներում վաճառված իր գրքերի փողով Պատրիկյանը շտկում է նյութական վիճակը և շարունակում մնալ և աշխատել քաղաքում:

28

Ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ Խաչատուր Աբովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպի «Հառաջաբանի» վերաբերյալ:

- 1) Աբովյանը բարձր է գնահատում գրաբարը՝ իբրև կատարյալ և անթերի լեզու:
- 2) Աբովյանը խոսում է ժողովրդին հոգեհարազատ թեմաներով գրելու անհրաժեշտության մասին:
- 3) Աբովյանը խոսում է աշխարհաբարով գրելու անհրաժեշտության մասին:
- 4) Աբովյանը համաձայն է այն կարծիքին, որ մեր ազգը ուսումնասեր չէ, և կարդալը նրա համար արժեք չունի:

29

Բանաստեղծական ո՞ր հատվածը Վահան Տերյանի «Երկիր Նաիրի» շարքի որ բանաստեղծությունից է:

ա. «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին...» բ. «Մի՛ խառնեք մեզ...» գ. «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն...» դ. «Մի՞ թե վերջին պոետն եմ ես...»	1. Վտարանդի, երկրում աղոտ, Լուսե՛ղ, քեզ եմ երագում, Եվ հնչում է, որպես աղոթք, Արքայական քո լեզուն: 2. Ամբակուռ է մեր հոգին - դարերի զավակ՝ Շատ է տեսել մեր սիրտը ավեր ու կրակ: 3. Թող կիտվի խավարն ավելի խրթին, Եվ չարխինդ ճնշե հողն իմ արյունոտ, Ու թող գա, թե կա, ավելի՛ չար բոթ, Մեխվի զոհ-երկրիս անարգված սրտին: 4. Մանում ու հեքիաթ ես ասում, Մանում ես անվերջ ու արագ. Միրում եմ պարզկա քո լեզուն, Չեռներդ մաշված ու բարակ:
- 1) ա-3, բ-2, գ-4, դ-1
 2) ա-2, բ-4, գ-1, դ-3
 3) ա-3, բ-2, գ-1, դ-4
 4) ա-1, բ-3, գ-4, դ-2

30

Նշել բանաստեղծական տողերի ճիշտ հաջորդականության տարբերակը:

- ա. Փափագ սրբտով խընդիրք արել
 բ. Ջուրն ու ծաղիկ աստղունք դրբել
 գ. Կույս սափորով, լուռ ու մունջ
 դ. Բարի ժըպտան իր սերին
 ե. Օխտն աղբյուրից ջուր է առել
 գ. Կապել սիրո ծաղկեփունջ
 է. Խընդիրք արել աստղերին
 ը. Օխտը ծաղկից ծաղիկ քաղել
- 1) ը, գ, բ, դ, ա, ե, է, գ
 2) ե, գ, ը, գ, բ, է, ա, դ
 3) ե, գ, ա, դ, ը, բ, է, գ
 4) բ, է, ե, դ, ը, ա, գ, գ

31

Պնդումներից ո՞րն է սխալ Հրանտ Մաթևոսյանի «Աշնան արև» վիպակի վերաբերյալ:

- 1) Աղունի բոլոր ձեռքբերումները իրականություն են դարձել համառ կամքի ու տոկունության շնորհիվ:
- 2) Աղունը լեզվանի է, Միմոնը՝ լռակյաց, Աղունն անհանգիստ բնավորություն ունի, Միմոնը՝ հանգիստ, դանդաղաշարժ և անճարակ:
- 3) Վիպակում գործողությունները ծավալվում են Հայրենական մեծ պատերազմի, նրան նախորդող և հաջորդող տարիներին:
- 4) Աղունը և Միմոնը մեծացել են միասին, և ի վերջո նրանց մանկական մտերմությունը փոխվել է սիրո:

32

Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը չի գործածվել:

*Գռռում են, դողում թրմկա ձորերը,
Կանգնած է Թաթուլ Շահի հանդիման.
Չարկում են, զարկվում դուշման գորբերը,
Արյունը հոսում էն Քրոշի նման:*

- 1) մակդիր
- 2) շրջադասություն
- 3) համեմատություն
- 4) չափազանցություն

33

Տրվածներից քանի՞սն են ճիշտ Դանիել Վարուժանի ստեղծագործությունների վերաբերյալ:

- «Յեղին սիրտը» ժողովածուում բանաստեղծը արձագանքել է 1915 թ. եղեռնի ողբերգությանը:
- Դանիել Վարուժանի առաջին բանաստեղծական ժողովածուն «Սարսուռներն» է:
- Դանիել Վարուժանի «Հարճը» պոեմի հերոսուհին անանուն է:
- Բանաստեղծը «Հացին երգում» հացի արարման գործընթացին զուգահեռ ներկայացնում է նաև արևմտահայ գյուղի ծանր վիճակը:

34

Բարդ ստորադասական նախադասություններից քանիստ՞ն ուղիղ խնդիր երկրորդական նախադասություն կա:

- Ա՛խ, արդյոք ու՞ր է այն ձեռքը սուրբ,
Որ պիտի ցմահ փայփայե ինձ...
- Ես չգիտեմ՝ ուր են տանում հեռավոր
Ուղիների ժապավեններն անհամար...
- Չեմ սիրում, երբ թիկունքիս հետևից օտարն իմ նամակն է կարդում:
- Ջգացվում է, որ շուտով ցրտերն ընկնելու են:

35

Տրված բառաշարքերից քանիստ՞ն յա երկինչյունի հնչյունավորություն կա.

- դշխյական, ջղայնանալ, ստորոգելիական, մարմնական
- վերջնական, առաքելական, առօրյա, հավիտենական
- այժմեական, մշտնջենական, որդիական, տնայնագործ
- կատարելագործել, բոպեական, վայրկյան, գոյական

36

Հոմանիշների քանի՞ տեյակ կարող է կազմվել տրված բառացանկից.

անգուգական, առհավատչյա, լեզվագար, անըստգյուտ, գեխ, անխռով, երաշխիք, կատաղի, հեղզ, աննման, գրավական, շատախոս:

37

Տրված հատվածում ընդգծվածներից քանի՞սն են գոյական:

Մեր **հոյակապ** հին վանքերի **մութ** խուցերում, **մենության** մեջ **Պատմիչները** մեր վշտահար, մեղմ **կանթեղի լույսով** անշեջ, Մի **նշխարով**, մի կում ջրով և ճգնությամբ գիշերն անքուն, Պատմությունը մեր գրեցին մագաղաթի վրա **դժգույն**՝ Եղեռները, նախճիրները **հորդանների** արյունոռուշտ, **Փլուզումը** հայրենիքի և **ոսխի** սուրը անկուշտ:

38

Նախադասություններից քանիստ՞ւմ մեկից ավելի բուժ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Փախչողի նժույգը արագոտն ու կատաղի ճարպկորեն թոցնելով հեծյալին վերջապես հասավ Արծվիի նժույգին:
- Հիշեց սպարապետի Հայոց աշխարհի պաշտպանության մասին հրամանն ու պատվերները Տիգրոն գնալուց առաջ:
- Մի պահ Ատոմը կարկամեց անակնկալ էր այս ամենը չտեսնված չլսված անակնկալ և անկարող եղավ միանգամից ըմբռնել ինչ կատարվեց իր աչքերի առջև:
- Երկիրը տագնապի մեջ էր և ինքը Գ-նունյաց իշխանը պատասխանատու լինելով երկրի առջև արձակեց երկիրը պաշտպանելու իր հրամանը:
- Մինչ Արծվին կպատասխաներ երկրորդ նետը սուրաց պարզ էր նետածիգը հեղեղատի մյուս ավիին էր իրենց դեմ դիմաց:

39

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում ստորոգյալի տեսակը սխալ է նշված:

1. Ամենուրեք մի կարոտ ես դու նետել,
Քո ստվերն ես փռել անձիր աշխարհում: *(բաղադրյալ ստորոգյալ)*
2. Այստեղ է լացել իմ մայրը
Մորմոքն իր և իր օրորը: *(պարզ ստորոգյալ)*
3. Նա ուներ խորունկ, երկնագույն աչքեր,
Քնքուշ ու տրտում որպես իրիկուն: *(պարզ ստորոգյալ)*
4. Քնքուշ երագով պաճուճի՛ր հոգիս,
Նստի՛ր մահճիս մոտ ու տխուր երգի՛ր: *(պարզ ստորոգյալ)*
5. Թո՛ղ որտ, արի՛, քաջասի՛րս բազե: *(բաղադրյալ ստորոգյալ)*
6. Ես տառապանքս բախտ եմ համարում: *(պարզ ստորոգյալ)*

40

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում ըղձական եղանակի բայաձև չկա:

1. Երկրի մեջ մարդ չմնաց՝
Մարդ թաղեր մարդու նման...
2. Տուն կանչի մորս ձայնը իրիկվան,
Չպոկեմ սարից աչքս կարոտած:
3. Շանթն է բեկվում ճակտիս վրա,
Մահ չգիտեմ՝ կա՞, թե՞ չկա:
4. Գիտեմ, որ մի օր կմեռնեմ ես էլ...
5. Ինչքան էլ սուր սիրտս խոցեն արյունաքամ վերքերը մեր,
Էլի ես որք ու արնավառ իմ Հայաստան-յարն եմ սիրում:
6. Չէ՞ որ նա գիտեր, թե ում է ծնել...

41

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում հնչյունափոխություն կա.

1. անգգուշաբար, 2. գազալցակայան, 3. վարդագգի, 4. գահավեժ, 5. խոսափող,
6. բազպան, 7. գեկույց, 8. տարկետում, 9. զինապահեստ:

42

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնցում սխալ բայաձև կա:

1. Հենց նորություն ունենամ, կկապնվեմ քեզ հետ և կհայտնեմ մանրամասները:
2. Շուտով հայերը տնկեցին թթենի, նոնենի, նշենի, աճեցրին մրգեր ու բանջարեղեն և ցանեցին տեսակ-տեսակ կանաչիներ:
3. Իզուր մի՛ մտահոգվիր. քեզ թողող չկա, որ կեսգիշերին տուն գնաս:
4. Զվարճալին այն է, որ հաճախ բախտը չարիքից փախչող մահկանացուին հենց նրա փախուստի ճանապարհին է բերում, հանդիպացնում այն նույն չարիքին, որից նա խուսափում էր:

43

Նշել այն համարները, որոնց դիմաց գրված դարձվածքներն իրար հականիշ են:

1. քսակի բերանը բանալ – քոռ կոպեկ չտալ
2. մի ծաղկով գարուն չի գա – մի ձեռքը ծափ չի տա
3. գետն ամեն անգամ գերան չի բերի – պապն ամեն անգամ գաթա չի ուտի
4. ձվից նոր դուրս եկած – ընկած-ելած

Նշել թվերի այն հերթականությունը, որը համապատասխանում է պարբերությունների տրամաբանական հաջորդականությանը:

1. Քանու ուժգին հոսանքով ու աներևույթ գործությամբ նա, իր ձիու վրա նստած, անվնաս իջնում է ձորի խորխորատը:
2. Մի օր, երբ օրիորդը ուղեկցող խմբով անցնում էր մի ապառաժոտ վայրով, հանկարծ երկնակարկառ քարաժայռի գլխից նրա վրա հարձակվեցին զինյալներ: Եվ որպեսզի չընկնի գայլաբար այլազգիների ձեռքը, որոնք Շահանդուխտի հռչակված գեղեցկության պատճառով կամենում էին նրան հափշտակել, օրիորդը խաչակնքում է ու ձիու հետ թռչում քարաժայռից:
3. Իշխանադուստր Շահանդուխտը ձորում մի մատուռ է կառուցել տալիս, որտեղ ապաշխարելով ապրում է մինչև կյանքի վերջը, իսկ ժայռը կոչվում է Շահանդուխտի ժայռ:
4. Շահանդուխտը՝ իշխանի դուստրը, հրաշագեղ էր, չքնաղ. նրա գեղեցկությունը զարմանք էր պատճառում տեսնողներին: Նայողին թվում էր՝ նյութեղեն չէ, այլ կարծես կերտված է լիալուսնի նրբանուրբ շողերից, արևի թրթռուն ճառագայթներից ու ծաղիկների անուշաբույր նեկտարից:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. **Յ** հոլովման ենթարկվող բառերը որևէ այլ հոլովմամբ չեն կարող հոլովվել:
2. Բառավերջի վանկում երկհնչյուն ունեցող բոլոր բառերը ներքին հոլովման են:
3. Բոլոր գոյականների հոգնակիները պատկանում են **ի** հոլովման:
4. **Ոջ** հոլովման ենթարկվող բառերի մի մասը կարող է հոլովվել նաև **ան** հոլովմամբ:
5. **Ան** հոլովման ենթարկվող բառերից մի քանիսը կարող են հոլովվել նաև **վա** հոլովմամբ:
6. **Ան** հոլովման ենթարկվող բոլոր բառերը կարող են հոլովվել նաև **ի** հոլովմամբ:

Բ մակարդակ

46

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը (տառակապակցությունները) պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Ասում են՝ հարյուրավոր տարիներ առաջ մի աշխարհ կար՝ տա-ագույն (1) ծաղիկներով, թ-թռուն (2) ու ոսկեթև թիթեռներով, թ-վռան (3), կարկաչ-ն (4) գետերով, գվար- (5), սառնորակ աղբյուրներով, որոտ-նդոստ (6) ջրվեժների շառաչ-նով (7): Լուրթ երկնքում թևածում էին սիգապան- (8) արծիվները, վարդի թ-ուտներում (9) թռչուններն էին ճռվողում, մեղուները թ-ալով (10) թռչում էին ծաղկից ծաղիկ:

- 1) 1 - ր, 2 - ր, 3 - ն, 4 - ու, 5 - թ, 6 - ը, 7 - յու, 8 - ծ, 9 - փ, 10 - գգ
- 2) 1 - ր, 2 - ն, 3 - ր, 4 - ու, 5 - թ, 6 - -, 7 - յու, 8 - ծ, 9 - պ, 10 - գգ
- 3) 1 - րր, 2 - ր, 3 - ն, 4 - ու, 5 - դ, 6 - ը, 7 - յու, 8 - ծ, 9 - փ, 10 - գգ
- 4) 1 - ր, 2 - ր, 3 - ն, 4 - յու, 5 - թ, 6 - ը, 7 - ու, 8 - ձ, 9 - փ, 10 - գ

47

Ո՞ր շարքում միասին, անջատ, գծիկով գրության սխալ չկա.

- 1) այսօր-վաղը, հինգ հարյուրամյա, ի մի բերել, ինչ-որ բան
- 2) ժամ առ ժամ, բերդ-քաղաք, առայժմ, ՀՀ-ից
- 3) լանջն ի վեր, ծակուծուկ, հայ-ռուսերեն, չորսից-հինգ
- 4) պատմաբանասիրական, դեմ-դիմաց, Տեր-Գրիգորյան, 10-ից

48

Ո՞ր շարքում մեծատառի գրության սխալ կա.

- 1) Իսրայելի Պետություն, Սարգիս Պիծակ, Գողթան գավառ
- 2) Մարոկկոյի Թագավորություն, Դեղին ծով, Արևելյան Եփրատ
- 3) Շապուհ երկրորդ Երկարակյաց, Մխիթար Հերացի, Խաչակրաց արշավանքներ
- 4) Մամիկոնյան տիկին, Անգլիայի Համայնքների պալատ, Բագե Առաքել

49

Հոմանիշների քանի՞ գույգ կարող է կազմվել տրված բառացանկից.

անթաքույց, սեթևեթել, վեհանձն, պճնվել, բացահայտ, ճաշկերույթ, հեղհեղուկ, հրավերք, տմարդի, հեղեղատ:

- 1) մեկ
- 2) ոչ մի
- 3) երեք
- 4) երկու

50

Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի իմաստի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *հալած յուղի տեղ դնել* – անվերապահորեն հավատալ, *ականջը գցել* – մեկին ինչ-որ բան հաղորդել
- 2) *օձիքը բռնել* – համառորեն պահանջել, *գլուխը ցավեցնել* – ձանձրացնել
- 3) *ուտքի հանել* – դրդել ըմբոստանալու, *պոչը քաշել* – մի բանից հրաժարվել
- 4) *տակն ու վրա անել* – ասվածը սխալ հասկանալ, *ուրիշի երգը երգել* – սեփական կարծիք չունենալ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն ունեն - աճ վերջածանց.

- 1) խարան, խուժան, գորակայան, սուտասան
- 2) փչան, բաժանորդ, անվարան, ձգան
- 3) դերձան, խարազան, շարան, անարժան
- 4) ավազան, շրջանային, հորան, զարմանալի

52

Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերն են համանուններ:

- 1) լսել – ունկնդրել, ականջ դնել, լսել – որևէ հարց քննարկել
- 2) շրջել – շուռ տալ, շրջել – գրոսնել, շրջագայել
- 3) քափանցիկ – վճիտ, ջինջ, քափանցիկ – իր միջով լույս անցկացնող
- 4) գուր – անտեղի, ավելորդ, գուր – ապարդյուն

53

Ո՞ր նախադասության մեջ կա հարաբերական դերանուն (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ինչքան խոսեցինք գրականությունից այնքան վեճը թեժացավ:
- 2) Ես ինչպես կարող եմ սխալներդ անընդհատ ներել հուսալ որ կփոխվես ճիշտ վարքով կապրես:
- 3) Հետո մենք ինչքան սպասեցինք մի լավ առիթի:
- 4) Ինչպես ինքս պոկեմ ինձ քեզնից ու վեր կենամ գնամ:

54

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում ա ներքին հոլովման:

- 1) արյուն, անկյուն, անուն, քավություն
- 2) եռանկյուն, կորյուն, հեռագրատուն, շուն
- 3) սյուն, շարժում, տուն, ուրախություն
- 4) զարուն, խաբեություն, հայրանուն, շարասյուն

55

Ո՞ր նախադասության մեջ կրկնադիր շաղկապ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Աշնան խաղաղ օրերին նրան հաճելի էին և սիմինդրի տերևների խշշոցը և վազերի օրորը և հնձանի դռնակի երգը:
- 2) Ինձ պատմել են որ այնտեղ էլ ոչ մի չարխ չի պտտվում ոչ մի կուժ չի շինվում:
- 3) Ծով կար նրա մտքում և այդ ծովը ասի էր շարտում մերթ սև թավիշե գլխարկով մի գլուխ մազերը կարճ կտրած մերթ երկարազգեստ մի կնոջ թիկունքին երկար ծամեր:
- 4) Կարծում էր կգրի մի կարճ պատմվածք կամ մի ակնարկ կամ էլ որոշ ժամանակով գրելը կհետաձգի մինչև բավարար նյութ կհավաքվի ավելի ծավալուն գործի համար:

56

Տրված հատվածի առանձնացված բառերի ձևաբանական վերլուծության տարբերակներից որո՞ւմ սխալ կա:

*Բացված է արդեն մի ուրիշ երկիր,
Ես այստեղ եմ, բայց ուրիշ եմ հիմա,*

*Ոսկի հայացքով կախարդել է նա,
Այլ սիրով լցրել հոգիս վշտակիր...*

- 1) **բայց** – համադասական շաղկապ, **հիմա** – ժամանակի մակբայ
- 2) **հայացքով** – հասարակ գոյական, գործիական հոլով, **կախարդել է** – բայ, անցյալ ժամանակ
- 3) **այլ** – անորոշ դերանուն, **լցրել** – անորոշ դերբայ, ներգործական սեռ
- 4) **բացված** – հարակատար դերբայ, չեզոք սեռ, **ուրիշ** – անորոշ դերանուն

57

Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը չափի պարագա:

- 1) Հասուն ծառն ունի ձեռքի **ափի չափ** տերևներ:
- 2) Այդ օրից **շատ** տարիներ էին անցել:
- 3) Աշնանամուտին գետակները **շատ** են բարակում:
- 4) **Ինչքա՛ն** ցավ եմ տեսել ես...

58

Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածը դերբայական դարձված չէ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Հիվանդի ոտքերի կողմում **ձեռքերը կրծքին ծալած** կանգնած էր արտիստը:
- 2) **Շքեղ հագնված** հյուրերը կարծես չէին էլ նկատում տանտիրոջ անհանգստությունը:
- 3) Դահլիճը **քար կտրած** սպասում էր երգչի հայտնվելուն:
- 4) Պատերազմից հետո մենք մուրացկանների նման **ձեռքներս անցորդներին պարզած** կանգնել էինք եկեղեցու նախշազարդ դռան մոտ:

59

Ո՞ր տարբերակում հատկացուցիչ ստորադաս նախադասություն կա:

- 1) Մուշեղը մտավ այն արհեստանոցը, որ գտնվում էր քաղաքի կենտրոնական շուկայում:
- 2) Այս գավաթը նրանն է, ով հաղթանակ կտանի սրամարտում:
- 3) Մեզ վաղուց էին պատմել նրա մասին, ով բազում քաջագործություններ էր կատարել և ազատել երկիրը թշնամիներից:
- 4) Մառախուղն ինձ թաքցրեց նրանց աչքից, ովքեր արդեն շուրջ երեք օր կրնկակոխ հետևում էին ինձ:

60

Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը սխալ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Կարդում էր հանդարտ, մի այնպիսի ջերմությամբ, որ աննկատելի նվաճում էր ընթերցողին:*
Կարդում էր հանդարտ, ընթերցողին աննկատելի նվաճող մի ջերմությամբ:
- 2) *Թումանյանի հորեյանը մի սովորական հանդես չէր, որ հետևյալ օրն իսկ մոռացվում է:*
Թումանյանի հորեյանը հետևյալ օրն իսկ մոռացվող մի սովորական հանդես չէր:
- 3) *Ուլքեր մտերմություն էին անում Չորյանի հետ, գիտեին նրա նրբազգաց բնավորությունը:*
Չորյանի հետ մտերմություն անողները գիտեին նրա նրբազգաց բնավորությունը:
- 4) *Ճանաչեց ինձ, նույնիսկ հիշեց իր խորհուրդը, որ տվել էր ինձ՝ սովորել, բարձրագույն կրթություն ստանալ:*
Ճանաչեց ինձ, նույնիսկ հիշեց սովորելու, բարձրագույն կրթություն ստանալու մասին ինձ իր տված խորհուրդը:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ չկա:

- 1) Նրա համար ամենքը հավասար էին, և բոլորի հետ վարվում էր անխտիր միևնույն մտերմիկ պարզությամբ ու հանապազօրյա անմիջականությամբ:
- 2) Այս տոնը բացառապես ժողովրդական բնույթ էր կրում. ոչ մի կազմակերպություն, ոչ մի միություն չէր դեկավարում և տոնվում էր տարերայնորեն, ինքնաբուխ:
- 3) Հիմա թվում էր՝ մանրագնին քննել է ամեն ինչ և գործը հարթ կընթանա, բայց հոգու խորքում մի անորոշ կասկած կար, որ ինքն ուղղակի ի վիճակի չէ ճիշտ մտածելու:
- 4) Վաղուց ի վեր նրան հետաքրքրում էր մի հարց, թե ինչու են այնպես հեշտ հայտնաբերվում ու մերկացվում շատ հանցագործություններ ու այնպես պարզորոշ են լինում շատ ոճրագործությունների հետքերը:

62

Պարույր Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Ով սահմանում է նոր օրենք ու կարգ,
Հայտարարվում է և օրենքից դուրս:
Բայց չե՛ն վախենում նրանք չար մահից.
Ապրում են դժվար ու մեռնում են հեշտ...*

- 1) «Վարք մեծաց»
- 2) «Եվ այր մի՝ Մաշտոց անուն»
- 3) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 4) «Առաջադրանք համայն աշխարհի հաշվիչ մեքենաներին և ճշգրիտ սարքերին»

63

Գրական ո՞ր ուղղության բնորոշ գծերն են՝

- Հռչակում է գրողի ստեղծագործական ազատության սկզբունքը:
- Պատկերելով կյանքի արատները՝ դրանց հակադրում է իր իդեալը՝ ստեղծելով գաղափարական հերոսներ:

- 1) ռեալիզմի
- 2) ռոմանտիզմի
- 3) կլասիցիզմի
- 4) սիմվոլիզմի

64

Միայն արևմտահայերենին բնորոշ քանի՞ բառ կամ բառաձև կա տրված հատվածում:

Հավատարիմ ըզքեզ ես միշտ կը կարծեն,
Ըլլաս կյանքիս կամ մահվանս տիրուհին.
Քանզի մահես վերջն ալ սերըդ պիտի լսեն.
Երկու աչքերդ պիտի սպանեն զիս մեկեն:

65

Բառերից քանիսի՞ երկրորդ արմատում հնչյունափոխություն կա.

դասացուցակ, մանկապատանեկան, ցուցափեղկ, թռչնաբուծարան, ալեծփուն,
տղամարդկային, գնահատել, պատասխանատվություն, ջրածնային, նկարագրություն,
ուղենշային:

66

Բառերից քանի՞սն են բարդածանցավոր.

ակնահաճո, առաջնեկ, դասալիք, արևածաղիկ, ազնվաշուք, ակնածանք, չարաղետ,
այլադավան, բազմաբանակ, բերքատու:

67

Նշել նախադասության անդամների շարահյուսական վերլուծության ճիշտ տարբերակների համարները:

Պոլսից հետո, որտեղ երկրորդ ձերբակալումից Չոհրասյր մի կերպ էր գլուխն ազատել, Փարիզում կյանքը նոր իմաստ էր ստացել քառասունյոթամյա գրողի համար. հիմա նա վերջապես զգում էր սայրելու հրճվանքը:

1. **հիմա** – ժամանակի պարագա, **նա** – ենթակա
2. **կյանքը** – ուղիղ խնդիր, **քառասունյոթամյա** – որոշիչ
3. **զգում էր** – պարզ ստորոգյալ, **հրճվանքը** – ուղիղ խնդիր
4. **որտեղ** – տեղի պարագա, **երկրորդ** – որոշիչ
5. **ձերբակալումից** - անջատման անուղղակի խնդիր, **մի կերպ** – ձևի պարագա

68

Նշել այն հատվածների համարները, որոնցում մեկից ավելի չեզոք սեռի բայեր կան:

1. Որքան ինձնից հեռացել,
Դուք ինձ միշտ եղել եք մոտիկ,
Մարդիկ, ինձ շատ եք չարչարել,
Բայց էլի դուք լավն եք, մարդիկ:
2. Մշուշների շղարշի տակ
Աշնան խաշամն է խշխշում,
Քամու ձեռքերն անհամարձակ
Ամպի փեշերն են քաշքշում:
3. Կիսարթուն քամին կտուրից թռչում,
Ցանկապատին էր հենում կռնակը,
Անթեղի վրա կատուն էր ննջում,
Իսկ անթեղի տակ՝ հոգնած կրակը:
4. Ոտքիս տակ մի մեծ սար է սարսռում,
Եվ գլխիս վերև երկինք է մի մեծ,
Տիեզերքն իմ մեջ իրեն է փնտրում,
Եվ զրնգում է տիեզերքն իմ մեջ:

Նշել թվերը՝ ըստ Միսաք Մեծարենցի «Աքասիաներու շուքին տակ» բանաստեղծության տների ճիշտ հաջորդականության:

1. Ծաղիկներեն հուշիկ թերթեր կը թափե
Բուրումներով օծուն հովիկն իրիկվան,
Հոգիներուն կ'իջնե երազ մը բուրյան,
Ի՛նչ հեշտին է մըթնշաղն այս սատափե:
2. Ջուրը ցայտքեն ծաղիկ-ծաղիկ կը կաթե.
Վըճիտ, ինչպես լույսե արցունքը մանկան,
Նըվագն անոր կը հեծեծե հեշտական:
3. Աքասիաներ՝ գինով լույսե ու տապե,
Օրորվելով մաքուր շունչ մը կը հևան.
Մինչ կը ձյունե ծաղիկն իրենց հոտևան,
Ջոր խղաբար հովը գրկել կը շտապե:
4. Ու լույսն անոնց՝ անխոս հուրի՛ դյութական,
Հըմայագեղ ու վարսքերով արծաթե,
Շատրրվանին կ'իջնե գուռին մեջ կաթե:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *ճիշտ է, Միսաք է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ներգործող խնդիրը դրվում է ներգործական սեռի բայերի պահանջով:
2. Անուղղակի խնդիրները կարող են արտահայտվել ոչ միայն տարբեր հոլովաձևերով, այլև կապային կառույցներով:
3. Ուղիղ խնդրի պաշտոնով կարող են հանդես գալ նյութական իմաստ արտահայտող բոլոր խոսքի մասերը:
4. Վերաբերության խնդիրը արտահայտվում է միայն կապային կապակցությամբ:
5. Ներգործող անուղղակի խնդիրը դրվում է միայն բացառական հոլովով:
6. ***Նվիրել, հանձնել, տալ*** բայերը կարող են միաժամանակ ունենալ թե՛ ուղիղ, թե՛ հանգման անուղղակի խնդիր: